

Włodzimierz Pela

Czerwone, gm. Kolno, woj. łomżyńskie

Informator Archeologiczny : badania 13, 246-247

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

CIESZYN
woj. bielsko-bialskie

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Michał Proksa. Finansował WKZ w Bielsku Białej. Pierwszy sezon badań. Zespół staromiejski.

Celem badań było:

- 1/ rozpoznanie stratygrafii archeologicznej,
- 2/ rozpoznanie warunków posadowienia i chronologii ewentualnych relikwów architektonicznych,
- 3/ ustalenie chronologii ruchomych zabytków archeologicznych, zalegających w eksplorowanych wykopach.

W toku prac odkryto kilka fragmentów murów, pochodzących prawdopodobnie sprzed pożaru w r. 1789, który zniszczył całe miasto. W warstwach przyległych do murów stwierdzono ceramikę datowaną na XVII-XVIII wiek.

Badania będą kontynuowane.

CZERWONE, gm. Kolno
woj. łomżyńskie

Uniwersytet Warszawski
SSP "Universitas"
Zakład Badań Archeologicznych

Badania prowadził mgr Włodzimierz Peła.
Finansował WKZ w Łomży. Pierwszy sezon badań. Dwór z XVI-XVII w.

Grodzisko w Czerwonym stanowi sztucznie usypany niewielkich rozmiarów kopiec na łąkach na lewo od drogi Kolno-Pisz i na północ od drogi Czerwone-Kozioł. Zostało zniszczone w niewielkim stopniu. Zachowały się w stanie prawie nienaruszonym wał, majdan i fosa /?/ otaczająca grodzisko powstała przez wybieranie ziemi na sypanie wału. Badania archeologiczne miały na celu ustalenie chronologii oraz funkcji, którą spełniało grodzisko na pograniczu mazowiecko-pruskim. Rozmiary i kształt pozwalały zaliczyć je teoretycznie do gródek stożkowatych charakterystycznych dla Polski Południowej i Środkowej, a występujących bardzo nie-licznie na Mazowszu w XIV wieku.

Na majdanie grodziska założono wykop /15 m x 10 m/ podzielony na odcinki A, B, C, D. Uzupełnieniem wykopu były rowy sondażowe wytyczone w kierunku północnym /14 m długości i 1,5 m szerokości/ i południowym /5 m długości i 1,5 m szerokości/.

W wyniku przeprowadzonych badań ustalono, że grodzisko jest pozostałością dworu z końca XVI wieku użytkowanego w dwóch fazach. Pierwszą z nich stanowią warstwy destrukcyjne w postaci brązowo-szarej

ziemi, spalenizny i polepy zalegające na majdanie. Już w tej fazie dwór otoczony był wałem. Zniszczony został w wyniku pożaru. Po wyrównaniu majdanu zbudowano na nim kolejny dwór, zniszczony również przez pożar. Zostały po nim fragmenty spalonych belek drewnianych, fragmenty podłogi położonej na legarach oraz podwaliny pieców. Na podstawie zachowanych relikwów można stwierdzić, że dwór był budynkiem drewnianym, prawdopodobnie parterowym o trzech pomieszczeniach. Oś podłużna dworu przebiegała po linii N-W na S-E. Długość budynku wynosiła 14 metrów, szerokość 6 metrów. Płóść pomieszczeń ustalono na podstawie 3 podwalin pieców.

Podczas eksploracji warstw kulturowych znaleziono fragmenty kafli płytowych z przedstawieniami figuralnymi oraz korony i lili. Poza tym z zabytków ruchomych wymienić należy noże i zasuwę żelazną oraz fragmenty naczyń glinianych.

Wspomnieć jeszcze należy, że oprócz relikwów dworu w warstwie przemieszanego humusu pierwotnego znaleziono skupiska kamieni i fragmenty naczyń glinianych z XIII/XIV wieku. Jednak trudno ustalić charakter tego osadnictwa ze względu na brak wyraźnych śladów obiektów mieszkalnych lub gospodarczych.

Zbiory przekazane zostaną po opracowaniu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków w Łomży.

Badania zostały zakończone.

DROHICZYN, woj. białostockie Stanowisko XIII "Cerkiew"	patrz wczesne średniowiecze
DZIERŻĘCINO, gm. Manowo Stanowisko 4	patrz późne średniowiecze
DŹWIRZYNO, gm. Kołobrzeg Stanowisko 1	patrz późne średniowiecze
ELBLĄG, Zamek	patrz późne średniowiecze
FROMBORK woj. elbląskie Stanowisko 4	patrz późne średniowiecze
GNIĘW woj. gdańskie Stanowisko 2	patrz późne średniowiecze